

PLAN ANUAL DE ACTIVIDADES

DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

CURSO 2016/17

ÍNDICE

- PROGRAMACIÓN XERAL PARA O CURSO 2015/16
- APOIO AO PROCESO DE ENSINO -APRENDIZAXE
- PLAN DE ATENCIÓN TITORIAL
- PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICO-PROFESIONAL
- PLAN DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

1.- Disposicións Legais

A nosa actividade educativa susténtase nas leis do ordenamento xurídico estatal e da Comunidade Autónoma. Particularmente, apóiase no lexislado pola LOMCE e demais normas referidas ao ámbito educativo, en especial:

Real Decreto 1105/2014, de 26 de decembro, polo que se establece o currículo básico da Educación Secundaria Obrigatoria e o Bacharelato.

RESOLUCIÓN de 27 de julio de 2015, de la Dirección General de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, por la que se dictan instrucciones en el curso académico 2015/16 para la implantación del currículo de la educación secundaria obligatoria y del bachillerato en los centros docentes de la Comunidad Autónoma de Galicia.

DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orde do 1 de agosto de 1997 pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento do Decreto 324/1996 polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria e se establece a súa organización e funcionamento (DOG do 2 de setembro).

Orde do 21 de decembro de 2007 pola que se regula a avaliación na educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 7 de xaneiro de 2008) e corrección de erros da mesma (DOG 8 de febreiro de 2008).

Decreto 133/2007, do 5 de xullo, polo que se regulan as ensinanzas da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 13 de xullo).

Decreto 120/1998, de 23 de abril, polo que se regula a orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orde do 24 de xullo de 1998 pola que se establece a organización e o funcionamento da orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia regulada polo Decreto 120 /1998.

Orde do 6 de outubro de 1995 pola que se regulan as adaptacións do curriculum nas ensinanzas de réxime xeral.

Orde do 31 de outubro de 1996 pola que se regula a avaliación psicopedagóxica dos alumnos /as con necesidades educativas especiais que cursan as ensinanzas de réxime xeral e, se establece o procedemento e os criterios para a realización do dictame de escolarización.

Circular 8/2009 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se regulan algunhas medidas de atención á diversidade para o alumnado de Educación Secundaria Obrigatoria.

Circular 10/2010 da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos servizos de orientación educativa e profesional na comunidade autónoma de Galicia.

LEI 4 / 2011 do 30 de xuño de convivencia e participación da comunidade educativa.
DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación (DOG 21 de decembro de 2011).

Instrucións da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa polas que se traslada o Protocolo Xeral de prevención, detección e tratamento do acoso escolar e ciberacoso nos centros docentes de niveis non universitarios sostidos con fondos públicos da Comunidade Autónoma de Galicia.

DESCRIPCIÓN DO CONTEXTO

Ensinanzas impartidas no Centro

No I.E.S. Virxe do Mar de Noia impártense no presente curso académico as seguintes ensinanzas:

- Educación Secundaria Obrigatoria
- Bacharelato de Humanidades e Ciencias Sociais
- Bacharelato de Ciencias e Tecnoloxía

- CM Disc-jockey e son

- Escola Oficial de idiomas (INGLÉS-FRANCÉS) Sección de Noia
- Programa de Linguas CUALE (Inglés e Francés)

RECURSOS

Para o desenvolvemento do presente plan de actividades, son necesarios entre outros, os seguintes recursos:

Humanos: O desenvolvemento e execución

A C.C.P como responsable de establecer as directrices xerais de orientación

A orientadora como asesora e coordinadora do Plan,

O Especialista de Pedagogía Terapéutica, que colabora co profesorado e ofrece atención educativa directa ao alumnado con necesidades educativas especiais

O profesor/a titor/a, como principal axente na orientación dos alumnos/as do seu grupo, a partir da estrutura do Plan de Acción Titorial.

Equipo Directivo como máximo responsable.

Os profesores/as, como responsables da planificación e integración de actividades de orientación e medidas de atención á diversidade, nas programacións das diferentes materias/ ámbitos, desde a estrutura dos Departamentos Didácticos.

Os alumnos/as como propios axentes da orientación.

As Nais/Pais, como colaboradores na orientación dos fillos/as.

E como soporte externo ao centro, os responsables doutros servicios, institucións Inspección Educativa, EOES, Servizos sociais, servizos socio- sanitarios, asociacións, Policía Local, Policía nacional e autonómica.

Recursos técnicos: Utilizacións das Tics

O departamnto de orientación utiliza as tic en diversas tarefas relacionadas coa avaliación psicopedagóxica e o diagnóstico, a información, o asesoramento e, principalmente a orientación académica e profesional, procuramos manter actualizados os contidos do apartado sobre orientación educativa da web do instituto, utilizamos habitualmente Internet como ferramenta de traballo e valémonos de programas e

medios técnicos disponibles no centro: programas informáticos, ordenadores , aulas de informática , etc

Medidas de atención á diversidade

En resposta ás necesidades educativas atopadas durante os cursos anteriores puxéronse en marcha unha serie de medidas de atención á diversidade. Durante o presente curso están en funcionamento as seguintes medidas:

-Plan de apoio e reforzo educativo ao alumnado con materias pendentes, a cargo dos Departamentos didácticos.

-Reforzo individualizado co profesorado de Pedagogía Terapéutica,

-Alumnado con A.C.I.

-OBRADOIROS para a adquisición de aprendizaxes respecto de habilidades e competencias para a aprendizaxe resolución de problemas: Técnicas de traballo intelectual , organización do estudio , Convivencia e resolución de conflitos, a cargo da Orientadora do Centro.

-Reforzo en competencias lingüísticas (2º de ESO) para alumnado con exención na materia de Francés.

OBXECTIVOS XERAIS

Dadas as características contextuais consideramos necesario prioriza-los aspectos seguintes:

-Favorecer e impulsar a coordinación cos centros adscritos, principalmente na detección de dificultades de aprendizaxe, medidas de atención á diversidade e técnicas de traballo intelectual. Na 1ª reunión do curso no Departamentos de orientación do IES Virxe do Mar establecéronse como obxectivos prioritarios na coordinación entre Centros os seguintes:

-Unificación de criterios de promoción e medidas de atención á diversidade.

-Unificación dos criterios de orientación para o alumnado con dificultades de aprendizaxe e que se incorpora a 1º de ESO.

-Fomentar a detección de necesidades educativas no inicio da escolaridade.

-Fomentar a coordinación na atención e medidas de resposta á diversidade.

-Fomentar a acción tutorial en aspectos relacionados con: Dinámica de grupo, Resolución de conflitos e convivencia, Normas de convivencia, Técnicas de estudio e Orientación vocacional.

-Prever as dificultades de aprendizaxe dos alumnos de nova incorporación ó centro, favorecendo a coordinación, avaliación inicial e medidas de adaptación ó novo centro (información ao alumnado e país de nova incorporación das normas e canles de funcionamento do Centro, actividades, etc.).

-Fomentar a inclusión nas distintas áreas de contidos procedimentais relacionados con hábitos e técnicas de estudo, competencia lectora e habilidades de aprendizaxe.

-Desenvolver programas de orientación académico-profesional dirixido especialmente a alumnos de 3º e 4º de ESO, Bacharelato e Ciclos.

-Favorecer a comunicación coas familias dos alumnos, especialmente en situacións de risco de fracaso escolar e inadaptación.

-Fomentar unha pauta de actuación na resolución de conflitos disciplinares que se centre nos recursos humanos antes que nos recursos institucionais, impulsando accións de mediación na resolución de conflitos no grupo de alumnos, valoración do clima de aula, adaptación de contidos e metodoloxías para facilitar a integración escolar, medidas organizativas e curriculares que permitan dar resposta á diversidade e problemática individual do alumnado, etc.

-Fomentar criterios comúns de avaliación inicial e organización do proceso, para prever dificultades de aprendizaxe, principalmente nos alumnos de nova incorporación.

-Impulsar a creación dun espazo que funcione como punto de recursos didácticos dirixidos a alumnado de NNEE.

-Favorecer o apoio dende o departamento de orientación a alumnos e alumnas con conflitos de relación interpersoal, dificultades de adaptación escolar, social, etc. Así como, apoiar aos tutores na orientación coas familias deste alumnado.

PLANIFICACIÓN XERAL E ACCIÓNS PRIORITARIAS

ÁMBITOS DE ACTUACIÓN:

1º. APOIO AO PROCESO DE ENSINO – APRENDIZAXE

2º. ORGANIZACIÓN DO PLANO DE ACCIÓN TITORIAL E APOIO AOS TITORES PARA O SEU DESENVOLVEMENTO NO GRUPO.

3º. ORGANIZACIÓN E DESENVOLVEMENTO DO PLANO DE ORIENTACION ACADÉMICO-PROFESIONAL

Funcións prioritarias do Departamento:

- Colaborar co profesorado titor na avaliación inicial do alumnado que comeza a súa escolarización, e realiza-las avaliacións psicopedagóxicas que como consecuencia se consideren pertinentes.
- Diseñar, dentro do Plano de Acción Titorial, programas e accións que incidan na aprendizaxe dos valores propios dunha sociedade participativa e democrática favorecedores dun clima de convivencia e de respecto entre as persoas e as culturas.
- Colaborar co profesorado no afianzamento de hábitos de estudo e traballo que favorezan a aprendizaxe autónoma e o desenvolvemento das capacidades do alumnado, así como afianzar o sentido do traballo en equipo, a valoración das aportacións dos demais e o respecto a outras formas diferentes de pensar.

- Ofrecer información ó alumnado do Centro sobre itinerarios formativos-profesionais, a través da organización de xornadas nas que participen os membros da comunidade educativa do centro, ou, a ser posible, outros centros educativos da zona, para dar a coñecer a oferta educativa e as perspectivas de inserción laboral.
- Mellora das canles informativas ao alumnado e profesorado, mediante a actualización do Punto de información do Departamento de Orientación na Biblioteca:
 - Revistas profesionais e divulgativas de experiencias de innovación psicopedagóxica.
 - Guías e revistas de divulgación de estudos universitarios, formación profesional, actividades de ocio e cultura, dirixidas ao alumnado.
 - Creación de paneis informativos nas aulas de bacharelato con información vinculada aos estudos de bacharelato, optatividade, formación profesional, acceso á universidade, etc.
 - Divulgación de puntos de información e asesoramento: Internet, revistas especializadas, ...
 - Actualización do taboleiro do departamento.
 - Páxina web do Centro

Medidas de prevención de conflitos e fracaso escolar:

- Revisión dos expedientes escolares de todos os alumnos e alumnas de todos os cursos da ESO polos titores, e especialmente coordinación cos centros de procedencia do novo alumnado. Información que se analiza nas primeiras reunións de coordinación cos titores para prever dificultades de aprendizaxe e situacións individuais e grupais de risco.
- Reunións de avaliación inicial: coordinación das adecuacións de contidos curriculares, metodoloxía, agrupamento, e apoios individualizados por parte do profesorado dos grupos.

*Reunión de coordinación cos titores, convocadas pola Xefatura de Estudos, de cara a toma de decisións respecto de: necesidade de avaliación psicopedagóxica, medidas de apoio individuais, valoración da adecuación de optativas, situacións de risco de abandono escolar e medidas individuais e grupais para dar resposta ás necesidades detectadas.

-Orientacións ao profesorado respecto de medidas de prevención e concrecións metodolóxicas con alumnado que presenta dificultades específicas de aprendizaxe: materiais adaptados, aprendizaxes a priorizar, adaptacións metodolóxicas e instrumentos de avaliación.

Medidas de apoio ás dificultades de aprendizaxe:

- *Apoio do especialista de pedagogía terapéutica nas áreas instrumentais.
- *Obradoiros de Técnicas de traballo intelectual e organización do estudo.
- * Apoio en habilidades de resolución de conflitos, convivencia e mediación, a cargo do departamento de orientación e equipos de titorías.
- *Coordinación de criterios de valoración da adecuación de: programacións, criterios e instrumentos de avaliación, agrupamentos, etc.

Concreción no Centro:

- Coordinación cos titores e titoras na organización do grupo e nas pautas de orientación ás familias.
- Horario específico de atención a pais e nais para facilitar o asesoramento individualizado.

A Orientación profesional na formación ó longo da vida, e asesoramento xeral de saídas profesionais e elección vocacional:

Concreción no Centro:

- Desenvolvemento dun Programa de toma de decisións, coñecemento persoal, información sobre as opcións académicas e profesionais a través de diverso tipo de actividades, situación do mercado laboral, etc. en 3º e 4º de ESO.
- Actuacións que fomenten a igualdade no acceso á formación profesional, mediante: accións específicas encamiñadas a reducir calquera tipo de desigualdade (de xénero, residencia, orixe,...).

Medidas encamiñadas a diminuír o absentismo escolar e o abandono temperán dos estudos.

Concreción no Centro:

- Priorizar a prevención e resposta ás dificultades de aprendizaxe e integración do alumnado.
- Coordinación cos servizos sociais para a prevención de risco social.
- Seguimento personalizado con medidas de apoio ao alumnado que inicia absentismo escolar e ás familias.

ESTRATEGIAS DE INTERVENCIÓN

Durante o mes de setembro levaranse a cabo as reunións iniciais tanto do Departamento como dos titores dos distintos niveis co fin de establecer os criterios xerais de funcionamento, coordinación e pautas dos distintos programas a través dos cales se van desenvolver as actividades de Orientación:

- e O Plan de Apoio ó proceso de ensino-aprendizaxe
- O Plan de Acción Tutorial (PAT)

-O Plan de Orientación académico profesional (POAP)

Temporalización: SETEMBRO

MEDIDAS ORGANIZATIVAS

- Reunións periódicas dos titores, orientadora e profesor de PT, convocadas pola Xefatura de Estudos
- Colaboración con outros organismos: Cruz vermella, Servicio de prevención de drogodependencias do Concello e Servicios Sociais e sanitarios.
- Reunións semanais do departamento para seguemento e coordinación das actividades, detectar necesidades de intervención, etc. principalmente do alumnado con NNEE.

-Para facilitar a coordinación co Centro adscrito CEIP “Felipe de Castro” celebraranse reunións trimestrais co Xefe do Departamento de Orientación de dito centro.

-Reunión de titores ao inicio do curso. Temas a tratar:

- Coordinación da avaliación inicial
- Información e orientación aos equipos docentes do alumnado con NNEE
- Valoración das necesidades educativas individuais e organización dos reforzos
- Plan de acción tutorial e Plan de Orientación académico profesional
- Entrega do material inicial
- Acolida e integración de alumnos de nova incorporación

PLAN DE APOIO AO PROCESO DE ENSINO-APRENDIZAXE E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

PRINCIPIOS DE ATENCION Á DIVERSIDADE:

1.- O tratamento da diversidade na ESO supón ter en conta os diferentes ámbitos nos que se pode manifestar: capacidades (grao de desenvolvemento actual e potencial), estilos de aprendizaxe, intereses.

2.- Os obxectivos xerais e competencias da etapa, formulados en termos de capacidades a desenvolver por todo o alumnado, deben ser o referente que garanta a atención á diversidade.

3.- A INDIVIDUALIZACIÓN da resposta educativa tanto en contidos, como en metodoloxía, métodos e criterios de avaliación; así como unha atención específica nos casos que así o requiran son a base na que sustentar unha resposta e aportación da mellora da calidade educativa.

MEDIDAS ORGANIZATIVAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- Todos os grupos de 1º, 2º, 3º e 4º de ESO son heteroxéneos. Para a organización destes grupos realízase unha reunión de profesorado , Orientadora e Xefa de Estudos antes do inicio do curso co obxecto de aunar criterios de agrupamento, priorizando a heteroxeneidade do perfil do alumnado de xeito que non haxa unha acumulación de alumnado con dificultades de aprendizaxe para poder dar a maior atención posible a este alumnado.
- A exención na materia de Francés (como 2ª lingua estranxeira) no 1º ciclo de ESO decidírase na reunión de avaliación inicial a celebrar no mes de outubro e de acordo cos datos do historial escolar do alumnado que indiquen serios déficits nas área lingüísticas ou dificultades xeralizadas.

Este alumnado será atendido polo profesorado de apoio.

En 2º de ESO desenvólvese un programa de reforzo nas competencias lingüísticas a cargo da profesora Olga Amigo Devesa.

De cara a favorecer un modelo de ensino integrador será necesario fomentar a inclusión de medidas funcionais dirixidas ao alumnado con dificultades de aprendizaxe. Estas propostas se inclúen no PCC do Centro e son:

- **Criterio de heteroxeneidade na organización dos grupos.**

Concreción no Centro: Atender a criterios pedagóxicos de organización dos horarios, para evitar, por unha banda, que os agrupamentos estean condicionados por asignaturas optativa, e por outra, que permitan a toma de decisións por parte do equipo docente, para mellorar as condicións de aprendizaxe nos grupos e a atención individualizada ao alumnado con NNEE. Terán prioridade estas condicións organizativas sempre que as posibilidades horarias o permitan.

- **Priorizar a atención á diversidade nos procesos normalizados de ensino-aprendizaxe a través de:** secuenciación adecuada dos contidos clave nos catro cursos, principalmente nas materias progresivas; metodoloxía variada, funcional e adecuada a cada etapa madurativa do alumnado; e impulsando o valor formativo da avaliación, a variedade e calidade dos instrumentos de avaliación.

Concreción no Centro: Os departamentos terán en conta na elaboración das súas programacións os seguintes criterios organizativos:

-Concretar en cada área os obxectivos e contidos avaliábeis en relación á súa contribución ás capacidades establecidas no PCC (obxectivos finais de etapa) e competencia básicas.

- Concretar a súa distribución en cada curso.
- Concretar criterios e instrumentos de avaliación o máis variados posibles.
- Desenvolver estratexias para poñer en coñecemento do alumnado os obxectivos e criterios de avaliación así como os instrumentos de avaliación.
- Priorizar as medidas de reforzo normalizando as diferencias de ritmo e adecuando os obxectivos ao grao de madurez do alumnado.
- As actividades e métodos de avaliación das materias pendentes serán adaptadas para o alumnado con NNEE (ACI) e se incluírán nas programacións de cada Departamento.

Na etapa de ESO realizaranse avaliacións iniciais ao longo do mes de outubro, tal e como se especifica na normativa de avaliación da ESO.

ESTRATEGIAS DE INTERVENCIÓN

A) Exención de Francés

O alumnado de nova chegada ao Centro será proposto para a exención de Francés cos seguintes criterios:

- Non acada os obxectivos nas materias de Lingua castelá ou Lingua galega no curso anterior.
- Presenta dificultades específicas de aprendizaxe asociadas á competencia lingüística.
- Ten dificultades xeralizadas de aprendizaxe.

B) Reforzo educativo en competencia lingüística impartido pola profesora Olga Amigo Devesa , especialista do Departamento de Lingua Galega.

En 2º curso de ESO o alumnado con dificultades asociadas a competencias lingüísticas estará exento de Francés para recibir reforzo en competencias lingüísticas.

C) Reforzo educativo

O profesorado de Pedagogía Terapéutica traballará dando apoio a alumnado con ou sen adaptación curricular individualizada, preferentemente nas asignaturas de lingua castelá, galega e matemáticas. Nos casos que se identifiquen na avaliación psicopedagóxica e se valore como oportuno o traballo específico fóra da aula establecerase de acordo cos profesores o horario para apoio externo en aula específica, decidindo de xeito coordinado as áreas, contidos e formas de avaliación deste alumnado.

Desdobles en lingua castelá e matemáticas no 1º curso de ESO, dado o número de alumnado en cada grupo, con grupos reducidos que seguen o currículo da materia con atención personalizada.

D) Adaptación Curriculares

Estas medidas comencaranse a aplicar a partir da avaliación inicial.

Para as adaptacións significativas, realizarase, a proposta do equipo docente, unha exploración psico-pedagóxica e unha valoración das competencias curriculares do alumno ou alumna para determinar a resposta educativa.

Estas Adaptacións serán elaboradas polo profesorado de cada área, en colaboración co profesorado do Departamento de Orientación. Determinaranse os criterios para establecer en que áreas recibirán apoio no seu grupo ordinario ou en Aula de Apoio, que será fundamentalmente o grao de adquisición de estratexias e habilidades de aprendizaxe que lle posibiliten ou non o seguemento das actividades de aula. O traballo dentro do grupo se fará posibilitando a participación deste alumnado en tarefas da súa competencia.

O apoio específico e individualizado levarase a cabo dentro e fóra da aula.

E) Oferta da materia de libre configuración: XADREZ

PLANO DE ACCIÓN TITORIAL

1.-INTRODUCCIÓN: MARCO CONCEPTUAL.

A finalidade da educación secundaria obrigatoria consiste en lograr que os alumnos e alumnas adquiren os elementos básicos da cultura, especialmente nos seus aspectos humanístico, artístico, científico e tecnolóxico; desenvolver e consolidar neles hábitos de estudo e de traballo; preparamos para a súa incorporación aos estudos posteriores e para a súa inserción laboral e formamos para o exercicio dos seus dereitos e obrigas na vida como cidadáns.

No Currículo da Educación Secundaria Obrigatoria, establécese que:

- Ó longo de toda a Etapa a función titorial desenvolverase formando parte das tarefas docentes.
- Corresponde ao profesor-titor coordinar os procesos de ensino - aprendizaxe e de avaliación dun grupo determinado de alumnos e alumnas.
- O profesor-titor, na súa dimensión orientadora, atenderá ós aspectos persoais, académicos e de orientación profesional do alumnado. Esta función procurará garantir no segundo ciclo, e especialmente no último curso de dito ciclo que os alumnos tomen as opcións académicas e profesionais acordes coas súas capacidades e intereses.

2. OBXECTIVOS E ÁMBITOS DA ACCIÓN TITORIAL.

O Deseño Curricular da ESO determina dentro dos seus obxectivos os grandes ámbitos da acción titorial:

- Axudar a que o alumnado acade a maior autonomía posible no seu proceso de aprendizaxe. “Ámbito de Traballo Intelectual”.
- Axudar a cada alumno e alumna no desenvolvemento da identidade persoal, cun autoconcepto realista e positivo. Ámbito de "Ensinar a ser persoa".
- Axudar a que o alumnado sepa adaptarse ao medio e autorregule o seu comportamento. Así mesmo, desenvolver a súa capacidade de convivir no medio social, entre iguais e ante a autoridade. Ámbito de "Ensinar a convivir".
- Axudar a que o alumnado decida con autonomía e responsabilidade. Ámbito de "Ensinar a tomar decisións".

Ensinar a pensar:

Liña de acción tutorial que se ocupa do desenvolvemento das capacidades cognitivas e procedimentais. Débese traballar en todas as áreas. Pártese do principio da modificabilidade cognitiva, é dicir, da posibilidade de que as habilidades do pensamento sexan aprendidas e controladas por parte da persoa. O seu obxectivo é que o alumnado chegue a ser capaz de aprender a aprender e a ter un control do seu pensamento e das estratexias que emprega (metacognición). É importante ter en conta que moitos alumnos non acadarán o desenvolvemento destas funcións e estratexias cognitivas se non hai un ensino explícito das mesmas. Neste senso, **estimularase o traballo das técnicas de estudio en programas e talleres de adestramento así como de maneira interdisciplinar.**

Ensinar a ser persoa: identidade e autoestima

Establece o desenvolvemento harmónico da identidade persoal e o desenvolvemento dunha imaxe positiva de si mesmo e duns sentimentos de autoestima, autoeficacia e confianza nas propias posibilidades. O ámbito escolar inflúe extraordinariamente na imaxe de si que as persoas van progresivamente construindo.

Ensinar a convivir e ensinar a comportarse

A aprendizaxe da convivencia no centro educativo prodúcese tanto a través da instrución explícita como a través do modo no que nela se convive. Que esto sexa un proceso positivo non se da de xeito espontáneo, senón que existe unha reflexión e unha análise por parte do profesorado do tipo de relacións que se establecen dentro da institución escolar. Como medio para o desenvolvemento da capacidade de relación e convivencia, son obxecto de atención as habilidades sociais e as **dinámicas grupais**, que permiten ó alumnado **desenvolver capacidades de comunicación e relación** e establecer relacións mais ricas e positivas cos demais. Parece nestes momentos un obxectivo moi importante o de mellorar o clima de convivencia no centro, en todos os sentidos: limpeza, coidado do material, respecto...

O Obxectivo xeral concrétese en **conseguir unhas "Pautas de conducta persoal" que respondan a acordos básicos de convivencia, tolerancia e respecto ás demais persoas**

Ensinar a decidirse:

É unha das capacidades que definen a unha persoa adulta. Débese facilitar ao alumnado un método que lle permita tomar decisións sobre os propios estudos. É importante a **creación de hábitos**, dun sistema de recollida de datos e dunha **actitude** analítica e reflexiva que poida ser empregada ante calquera situación que o requira. As liñas de actuación para a toma de decisións deberán estar incluídas no Plan de Orientación Académica e Profesional.

Ademais destes, propoñémonos os seguintes obxectivos:

1. Facilitar a **integración do alumnado no seu grupo - clase** e no Centro, promovendo tanto a actuación responsable na marcha do seu grupo como a participación activa nas actividades organizadas.
2. Desenvolver programas de **orientación académica e profesional** que permitan que cada alumno/a poida ir realizando o seu proceso de toma de decisións responsablemente e con coñecemento das súas capacidades e das ofertas que se lle presentan.
3. Potenciar o **seguimento do proceso individual** realizado por cada alumno e a atención ás necesidades educativas derivadas do mesmo.
4. Orientar e apoiar os **contactos periódicos do titor/a coas familias** co fin de potenciar e favorecer o proceso de aprendizaxe dos alumnos e alumnas.

3.- PLANO DE INTERVENCIÓN:

- O Departamento de Orientación, atendendo a propostas de tutores e a CCP, elabora o Plan de Acción Titorial.
- Desenvolverase durante unha sesión semanal de tutoría cos alumnos o programa de tutoría grupal, de maneira que se traballen prioritariamente os aspectos de orientación e seguimento do grupo e de cada un dos alumnos/as.
Para facilitar a atención individualizada, ademais dos programas grupais, de cara a dar resposta aos requerimentos de información académica, toma de decisións, conflitos de relación interpersoal, etc. do alumnado, establecerase un horario específico no Departamento de Orientación.
- A través dos acordos tomados nas reunións do Equipo Docente de grupo e nas Sesións de Avaliación, o titor/a recollerá a información relevante sobre o proceso individual e de grupo e estableceranse estratexias educativas conxuntas sobre o grupo e cada alumno/a. En concreto:
 - Coordinaranse estratexias de ensino de procedementos e de actitudes comúns a todas as áreas, en especial as referentes a organización do traballo, calendarios de exames, conducta persoal e orde na clase.
 - Coordinaranse aspectos de organización e funcionamento do grupo.
 - Analizarase o proceso seguido polo grupo respecto a obxectivos propostos conxuntamente.
- Manterase contacto cos pais e nais do alumnado, a través de entrevistas individuais, nos tempos establecidos para elo, elaborando o material informativo que se precise.

4.- PROPOSTA DE DISTRIBUCIÓN DAS ACTIVIDADES

PLANO DE ACCIÓN TITORIAL 2016-2017

PROPOSTA DE DISTRIBUCIÓN DAS ACTIVIDADES

A) PRIMEIRO TRIMESTRE:

EN TODOS OS GRUPOS:

Temporalización: SETEMBRO- OUTUBRO

- Presentación e coñecemento do grupo e do curso (obxectivos, características, criterios de promoción...)
- Coñecemento das características grupais e individuais (Ficha titorial e análise dos Informes individualizados do grupo)
- Elección de delegado ou delegada de curso.
- Informar ao alumnado das características do curso: Criterios de avaliación e promoción.
- Información sobre as funcións e funcionamento da Xunta de delegados
- Mellora dos hábitos de traballo do alumnado: organización do horario persoal, técnicas xerais de traballo e de estudo... (durante todo o curso, pero especialmente neste trimestre)
- Mellora da convivencia: normas propias do grupo (coidado do material, respecto a todos os membros da comunidade educativa), dereitos e deberes do alumnado, normas de convivencia do Centro, (durante todo o curso, especialmente neste trimestre)

1º e 2º ESO

Temporalización: OUTUBRO-NOVEMBRO

- Organización do grupo e da axenda escolar
- Actividade: PREVENCIÓN DA VIOLENCIA DE XÉNERO

Cursos aos que vai dirixida: 1º e 2º de ESO

Número de sesións: 2 por grupo

Desenvolvida por : Equipo de psicólogos especialistas en mediación “O compás do Barbanza”

Subvencionado polo Centro de Información á Muller do Concello de Noia e Diputación da Coruña.

Título: IGUAL PRINCIPIO AÍNDA QUE DIFERENTE FINAL

-Actividade 1º de ESO: A NOVA ETAPA, impartida pola orientadora do Centro e dirixida a dar información sobre a nova etapa e dotar de estratexias de aprendizaxe e organización ao alumnado de nova incorporación.

-Actividade 2º de ESO: TÉCNICAS DE ESTUDO

B) SEGUNDO TRIMESTRE:

EN TODOS OS GRUPOS:

●Valoración da evolución do curso e do grupo: problemas, solucións, propostas e pautas de mellora.

EN 1º e 2º de ESO

-Actividades CONVIVENCIA E RESOLUCIÓN DE CONFLICTOS:

1.- -Taller a cargo da Orientadora do Centro: APRENDEMOS A CONVIVIR
Dirixido a traballar as habilidades que favorecen un clima de relacións persoais saudables.

Contidos a traballar nas sesións de titoría:

-A Convivencia. Que é un conflito. Que é un problema.

-A Empatía

-Estilos de afrontamento: Agresivo- Asertivo-Pasivo

- Negociar as solucións.

2.-Prevenición do Acoso Escolar:

Actividade impartida pola Garda Civil

Material de titoría para traballar nas sesións seguintes aspectos da convivencia e a prevención do acoso escolar:

-Páxina web do Centro- Orientación

-Unidade didáctica sobre a película: Cobardes.

-Orientación de estudos: Información sobre as optativas de 3º e 4º, así como saídas ao rematar a ESO.

EN 3º e 4º ESO BACHARELATO

- Programa de orientación académico profesional. (XANEIRO/FEBREIRO).
- Visita aos Centros Integrados de Formación Profesional de Santiago
- Charla informativa da Universidade de Santiago de Compostela
- A Selectividade
- Visitas ao Campus da USC

A desenvolver pola Orientadora do Centro coa colaboración de titores e titoras e coa participación de institucións educativas: Universidade de Santiago, Universidade de A Coruña, Profesorado de Ciclos de Formación Profesional, etc.

C) TERCEIRO TRIMESTRE:

EN TODOS OS GRUPOS:

- Atención prioritaria á **orientación** de estudos e toma de decisións.
- Orientación individualizada de alumnado en situación de risco, fracaso escolar ou abandono.

1º e 2º de ESO

- Prevención dos Riscos no uso das Redes Sociais.
Actividade impartida pola Garda Civil
Material de titoría para traballar nas sesións seguintes aspectos da prevención do ciberacoso.
- Páxina web do Centro- Orientación
- Educación en valores a través do cine: Programa CINEAULA.

3º/4º de ESO

Actividades de CONVIVENCIA

- Conferencia da Policía Autonómica para a prevención de violencia de xénero entre adolescentes.
- Actividades de tutoría coa unidade didáctica: 365 días de igualdade.

Temporalización: ABRIL

Programa de orientación académico profesional

- Recollida de información e enquisas ao alumnado
- Elaboración do Consello Orientador.
- Orientación individual de opcións académicas dos titores co seu grupo de alumnos
- Orientación individualizada no departamento de orientación.

Esta temporalización de actividades non exclúe a realización doutras propostas que cheguen ao Instituto ó longo do curso e que parezan de interese.

MATERIAL PARA ACTIVIDADES DE TUTORÍA

-CINEAULA: Educación en valores

-UNIDADE DIDÁCTICA (3º/4º de ESO) : FÍOS VIOLETA convivir en igualdade

-Saber para vivir (1º/2º de ESO):

-Paxina web do centro- Departamento de Orientación.

PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICO PROFESIONAL

Obxectivos

1. Coñece-la súa personalidade, intereses, aptitudes, rendemento,...
2. Analiza-las alternativas existentes ó finaliza-la escolaridade
3. Aprender a tomar decisións que lle afectan persoalmente, valorando os distintos aspectos e o proceso na toma de decisións.

Bloques de contido

1. Coñecemento de un mesmo:
 - Avaliación de aptitudes, personalidade, actitudes e rendemento escolar
 - Como me ven os demais
 - Preferencias vocacionais
 - Expectativas
2. Información das saídas académicas:
 - O sistema educativo actual (itinerarios, requisitos,...)
 - Que podo facer se obteño o título
 - Que podo facer se non obteño o título
3. Os novos bacharelatos
 - Características
 - Opcións universitarias

- Vinculacións bacharelato-universidade
- Selectividade : contidos, funcionamento, criterios de puntuación, etc.

4. A formación profesional

- Ciclos de grao superior
- Ciclos de grao medio
- Requisitos, características e opcións posteriores

5. Análise de alternativas, elaboración do itinerario persoal e toma de decisión

•Charlas informativas e visitas co alumnado sobre as opcións académicas e profesionais ó finaliza-la escolaridade, impartidas pola Orientadora e por profesorado doutros centros nos que exista unha oferta de ciclos formativos, educación de adultos, programas de iniciación profesional, ocupacional, etc..

Estratexias de intervención

1º e 2º de ESO: aportación de material e información nas reunións de tutoría

- Actividades a desenvolver polo titor na hora de acción tutorial
- Charla informativa en 2º de ESO sobre optativas do 3º e 4º curso.

3º curso: aportación de material e información nas reunións de tutoría

- Actividades a desenvolver polo titor na hora de acción tutorial
- Charla informativa en 3º de ESO sobre optativas de 4º de ESO e a súa relación coas opcións posteriores

4º curso: Programa a desenvolver pola Orientadora do Centro na hora de acción tutorial

-Estructura do Sistema Educacivo

-Opcións despois da ESO

-A Formación Profesional e condicións de acceso

-Estudos Universitarios e condicións de acceso

-Test individuais de preferencias vocacionais e profesionais

-Visita aos Centros integrados de Formación Profesional de Santiago

-Visita á Universidade de Santiago

-Información sobre a selectividade e proceso de matrícula na Universidade.

Bacharelato e Ciclo Formativo: Charlas grupais informativas a impartir pola orientadora do Centro e organización e participación en xornadas organizadas por outras institucións

- Elaboración de horario específico de atención ó alumnado para orientación individual.

Materiais

- Cuestionarios de intereses profesionais e vocacionais
- Guía: ELIGE TU FUTURO
- Guías académicas
- OrientaLine

AVALIACIÓN DO PLAN DE ORIENTACIÓN

CRITERIOS

- Grao de implicación dos participantes
- Grao de satisfacción coas actividades
- Grao de dificultade das actividades
- Adecuación dos materiais
- Suficiencia de materiais
- Logro dos obxectivos
- Grao de consecución dos obxectivos.

METODOLOXÍA

- Cuestionarios
- Reunións de coordinación e valoración das actividades.

***PLAN DE ATENCIÓN Á
DIVERSIDADE***

CURSO 2016-2017

IES VIRXE DO MAR - NOIA

1. Xustificación baseada no contexto

Marco legal

A Lei Orgánica 2/2006 de 3 de Maio de Educación (LOE) explicita “la atención a la diversidad se establece como principio fundamental que debe regir toda la enseñanza básica, con el objetivo de proporcionar a todo el alumnado una educación adecuada a sus características y necesidades”.

A normativa que a desenvolve e que establece os criterios de deben guiar a toma de decisións para resolver o fracaso escolar do noso alumnado é a seguinte:

- Decreto 133/2007, do 5 de xullo, polo que se regulan as ensinanzas da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

- Orde do 21 de decembro de 2007 pola que se regula a avaliación na educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

- Circular 8/2009 da Dirección Xeral de Educación , Formación profesional e Innovación Educativa, pola que se regulan algunhas medidas de atención á diversidade para o alumnado de Educación Secundaria Obrigatoria.

- DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de

Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

OFERTA EDUCATIVA 2016-2017

Niveles Educativos.

Educación Secundaria Obrigatoria

Bacharelato nas modalidades de: Ciencias e Tecnoloxía

Ciencias Sociais e Humanidades

Opcións Bilingües: Educación para a Cidadanía (inglés) 2º ESO

Educación Plástica e Visual (inglés) 3º ESO

Filosofía e Cidadanía (inglés) 1º Bacharelato

Matemáticas (francés) 3º ESO

-CUALE

-CICLO FORMATIVO DE GRAO MEDIO : CM Disc-jockey e son

CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO:

- Procedente dun medio socio económico medio e baixo
- Pluralidade ideolóxica.
- Bastante alumnado con intereses culturais e expectativas de facer estudos universitarios. A maioría do noso alumnado acada o título de bacharelato e accede á universidade..
- Parte do noso alumnado ten baixo poder adquisitivo e entorno sociocultural baixo.

2. Identificación e valoración das necesidades

ANÁLISE DAS NECESIDADES DO ALUMNADO:

ALUMNOS CON NNEE

- QUE PRESENTAN DIFICULTADES DE APRENDIZAXE ASOCIADAS A RETARDOS MADURATIVOS E UN DESFASE CURRICULAR DE DOUS OU MÁIS CURSOS CON RESPECTO AO CURSO NO QUE ESTÁN ESCOLARIZADOS, E QUE POLO TANTO, NECESITAN UNHA ADAPTACIÓN CURRICULAR NAS ÁREAS INSTRUMENTAIS

ALUMNADO	CURSO	REPETICIÓN DE CURSO	EXENCIÓN FRANCÉS	MEDIDAS ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	TIPO DE NNEE	Nº HORAS
Nº ALUMNOS/AS: 3	2º B	2º EP- 1ºESO	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas e matemáticas	DESFASE CURRICULAR	2+ 3
	2º B	2ºEP - 6ºEP	SI	ACI Nivel curricular de referencia: E. Primaria	SÍNDROME DE ASPERGER	
	2ºB	2º EP	SI	ACI Nivel Curricular de referencia: 3º curso de EP	DISCAPACIDADE INTELECTUAL	
Nº ALUMNOS/AS: 2	2ºA	6ºEP	SI	ACI Nivel curricular de referencia: E. Primaria	TDAH Retraso de linguaxe	2+3
	2º A	4º EP-1º ESO	SI	ACI Nivel curricular de referencia: E. Primaria	TDAH	
Nº ALUMNOS/AS: 1	4ºB	2ºEP - 6ºEP- 4ºESO	NON	ACI Nivel curricular de referencia 2º ciclo de EP	TRASTORNO XERALIZADO DE DESENVOLVEMENTO (espectro autista)	3

ALUMNOS CON DIFICULTADES DE APRENDIZAXE

ALUMNADO CON DIFICULTADES ASOCIADAS ÁS FUNCIÓNS BÁSICAS NA APRENDIZAXE: ATENCIÓN, MEMORIA, PLANIFICACIÓN, LECTOESCRITURA, DISCALCULIA, E CON DEFICIENTE ADQUISICIÓN DAS APRENDIZAXES INSTRUMENTAIS DE LECTOESCRITURA, COMPRENSIÓN LECTORA, CALCULO.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE:

1. REFORZO EDUCATIVO CON APOIO NAS ÁREAS INSTRUMENTAIS: Lingua Galega, Lingua Castelá e Matemáticas

ALUMNADO	CURSO	REPETICIÓN DE CURSO	EXENCIÓN FRANCÉS	MEDIDAS ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	TIPO DE NNEE	Nº HORAS
Nº ALUMNOS: 3	2º B	4º EP - 1º ESO	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas e matemáticas	DESFASE CURRICULAR	3 +2
	2º B	2º EP- 1º ESO	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas e matemáticas	DESFASE CURRICULAR	
	2º B	4º EP-1º ESO	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas e matemáticas	DESFASE CURRICULAR	
Nº ALUMNOS: 3	2ºC	4º EP	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas e matemáticas	DIFICULTADES DE APRENDIZAXE	3
	2ºC	4º EP	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas e matemáticas	DESFASE CURRICULAR	

	2°C	2°EP-2°ESO	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas e matemáticas	DISFASIA-TDAH TDAH	
N° ALUMNOS: 2	1°B	2°EP-1° ESO	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas e matemáticas	DIFICULTADES DE APRENDIZAXE DA LECTOESCRITURA-TDAH	2+3
	1°B	4°EP	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas e matemáticas	DESFASE CURRICULAR	2+ 3
N° ALUMNOS: 2	1°A	4° EP	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas e matemáticas	TDAH Dificultades de aprendizaxe	
	1°A	6° EP	SI	Apoio con PT en competencias básicas de linguas	Dificultades de aprendizaxe da lectoescritura	

2. GRUPOS DE REFORZO EN COMPETENCIAS LINGÜÍSTICAS NOS CURSOS DE 2° DE ESO

2° A/B: Un grupo de 11 alumnos e alumnas

2° C: Un grupo de 11 alumnos e alumnas

3. Determinación dos obxectivos

Obxetivos xerais

- Facilitar a todo o alumnado unha atención educativa adecuada e de calidade que lle permita acadar o maior desenvolvemento persoal e social.
- Levar a cabo propostas educativas diversificadas de organización, procedimentos, metodoloxía e avaliación adaptadas ás necesidades de cada alumno e alumna.
- Coordinar as actividades encamiñadas á inserción e promoción do alumnado con características especiais.
- Establecer cauces de colaboración entre os diversos profesores que interveñen co alumnado de necesidades educativas especiais, e con todo o alumnado en xeral a través do profesorado-titor..

Obxectivos específicos

❖ INTERACCIÓN ENTRE CULTURAS.

- Proporcionar o coñecemento das diferentes culturas do alumnado favorecendo a tolerancia e convivencia.
- Fomentar o diálogo nas aulas como recurso para expresar ideas e escoitalas.
- Potenciar o traballo cooperativo e a axuda entre compañeiros.
- Traballar con grupos heteroxéneos en proxectos comúns.
- Crear un ambiente propicio para a interacción entre alumnos dentro da aula.
- Facer partícipes aos alumnos da vida na escola.

- Conseguir que a educación intercultural presida a vida nas aulas.
- Incorporar no currículo contidos referentes ás culturas minoritarias.

❖ IGUALDADE DE OPORTUNIDADES E DEREITO Á PROPIA IDENTIDADE.

- Facilitar a aprendizaxe de todos e cada un dos alumnos.
- Tratar de responder individualmente aos alumnos dentro dun currículo común, en vez de elaborar programas aparte.
- Rexeitar calquera tipo de discriminación, sendo os adultos modelos de referencia, para as actitudes positivas que se queren desenvolver.
- Utilizar recursos materiais variados: xogos didácticos, biblioteca de Centro e de aula, medios audiovisuais, visitas, excursións...
- Aproveitar ao máximo os recursos humanos do centro para atender individualmente ao alumnado.
- Estimular as relacións de axuda e cooperación para desenvolver a conducta prosocial, valorando a importancia do esforzo persoal e colectivo para lograr obxectivos comúns.
- Axudar a resolver conflitos afectivos e diminuir ansiedades, manifestando actitudes positivas hacia os alumnos.
- Mellorar as habilidades de comunicación entre os membros do grupo-clase, así coma os hábitos de escoita activa respecto do outro.

- Axudar a que os alumnos identifiquen as propias posibilidades e limitacións, valorándoas de maneira adecuada e actuando de acordo con elas.

❖ TOLERANCIA E RESPETO ÁS DIFERENZAS.

Educar na liberdade de crenzas, opinións e no respecto ás diferenzas (físicas, psíquicas, sociais, culturais) e aos ritmos individuais, democratizando a vida nas aulas, propiciando o contraste de información e a toma de decisións para facer cidadáns capaces de tomar posturas libres e responsables e de convivir en paz nunha sociedade plural.

Algunhas das actividades para facer posible dito principio son:

- Eliminar calquera tipo de barreira (arquitectónica, cultural ou social) que dificulte a educación integral dos alumnos e alumnas.
- Integrar as diferenzas como normalidade
- Proporcionar ao alumnado respostas educativas adaptadas ás súas capacidades, planificando propostas diversificadas de organización, procedimentos e avaliación.
- Coordinar o desenvolvemento de actividades encamiñadas á inserción e promoción do alumnado con características especiais, en colaboración con organismos e institucións externas ao Centro cando sexa necesario.
- Establecer cauces de colaboración entre os diversos profesores que interveñen co alumnado con dificultades de aprendizaxe, discapacidades, etc....

❖ COORDINACIÓN.

A coordinación interna establecerá relacións fluidas entre o profesorado e o resto da comunidade escolar, para actuar de maneira conxunta, tanto a nivel pedagóxico como de funcionamento.

❖ NORMALIZACIÓN.

A atención educativa á diversidade desenvolverase no marco da aula e dos servizos existentes para o conxunto do alumnado do Centro, adecuándoos ás características personais de cada alumno/a mediante a posta en marcha de adaptacións específicas.

4. Descrición das actuacións, medidas e/ou programas para a atención á diversidade

DESDOBRES

Grupos heteroxéneos nas materias instrumentais para favorecer a atención individualizada do alumnado.

REFORZO EDUCATIVO

Grupos de apoio educativo para alumnado que presenta dificultades específicas de aprendizaxe ou desfase curricular que impida o seu desenvolvemento nas aprendizaxes instrumentais.

Será impartido polo profesor de PT dentro e fóra da aula, en función das actividades a desenvolver.

Os obxectivos, contidos e competencias de aprendizaxe basearanse nas competencias básicas e na avaliación de obxectivos mínimos determinados polo profesor de aula en colaboración co profesor de PT.

A avaliación deste alumnado será levada a cabo no seu grupo de alumnos coas adaptacións que determinen os profesores correspondentes.

5. Determinación dos criterios para a organización e distribución dos recursos e a aplicación das medidas propostas.

O DESDOBRE de 1º de ESO será en todas as horas dentro do horario das materias de Lingua Castelá e Matemáticas.

O criterio de selección de alumnado será o de heteroxeneidade dos grupos.

Os DESDOBRE DE 2º de ESO serán dous días á semana nas horas de Exención de Francés.

O criterio de selección de alumnado estará en relación ás dificultades na competencia Lingüística e encargarse a mesma profesora do Departamento de Lingua galega que imparte a materia no curso.

-O Contido dos apoio centrarase nas habilidades e competencias comunicativas tanto na expresión oral como na escrita.

6. Concreción das actuacións dos distintos profesionais en relación coas medidas deseñadas para o centro.

As decisións respecto das propostas de alumnado decidiranse na reunión de avaliación inicial e serán responsabilidade do profesorado da materia xunto ao equipo docente do grupo.

Os departamentos didácticos e profesorado encargado de impartir os reforzos elaborarán as concrecións na programación e material necesario.

O titor do curso será o que comunicará ás familias as propostas de Reforzo Educativo.

Na mesma reunión de avaliación inicial faranse as propostas de avaliación psicopedagóxica e ACIs

FUNCIONAMENTO DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN E TITORÍAS

NOS SEUS ÁMBITOS DE INTERVENCIÓN

APOIO AO PROCESO DE ENSINO APRENDIZAXE

Corresponde á orientadora do centro realizar as avaliacións psicopedagóxicas previamente solicitadas polos titores, país ou director do centro. A finalidade deste proceso é aportar información para a toma de decisións por parte do profesorado sobre medidas de atención á diversidade

-As solicitudes de avaliación psicopedagóxica serán presentadas **según formulario do centro** no Departamento de Orientación pola persoa solicitante da mesma que poden ser: titor ou titora do alumno, os país/nais ou a dirección do centro.

Para a atención individual do profesorado que precise información e asesoramento reserváranse horas de atención nos recreos : 2º recreo luns e mércores

-Corresponde á orientadora do centro a valoración dos aspectos cognitivos, psicosociais, madurativos, de adaptación persoal e a existencia de trastornos específicos de aprendizaxe.

-Corresponde ao profesorado de cada materia avaliar as competencias do alumno ou alumna en dita materia e decidir a necesidade de realizar adaptación curricular na mesma ou medidas ordinarias de atención á diversidade. Nos casos nos que se leven a cabo adaptacións curriculares corresponde ao profesor a elaboración da mesma na súa materia co asesoramento do departamento de orientación(madurez cognitiva, estilo e ritmo de aprendizaxe e necesidades prioritarias do alumno segundo as súas características persoais), tamén o desenvolvemento na aula por parte do profesor, podendo contar co apoio do profesor de pedagogía terapéutica nos aspectos instrumentais de linguas e matemáticas. O apoio realizarase dentro ou fóra da aula en función do criterio do profesor/a e a dispoñibilidade de horas do profesorado de apoio.

-Cando a medida proposta na avaliación inicial sexa adaptación curricular a decisión e selección de medidas tomarase en reunión convocada pola xefatura de estudos , correspondendo ao profesorado das materias nas que se decida esta medida elaborar e aplicar na aula a adaptación curricular na súa materia, tal como establece a *ORDEN do 6 de outubro de 1995 pola que se regulan as adaptaciónes do currículo nas ensinanzas de réxime xeral*.

-Corresponde á orientadora do centro informar ao pai e nai do alumno dos resultados da avaliación psicopedagóxica e as propostas educativas que corresponden segundo a lexislación.

-Corresponde ao departamento de orientación organizar o horario de apoio do profesor de pedagogía terapéutica e elevalo a Xefatura de Estudos.

-Corresponde aos titores e titoras dar a información respecto de:

A comunicación a pais / nais do alumnado das medidas de Reforzo Educativo ordinarias propostas polo profesorado e A RECOLLIDA DO IMPRESO DE AUTORIZACIÓN (será entregado no departamento de orientación para a xestión na oficina).

A comunicación e recollida en informe final de curso das medidas de reforzo ordinario do alumnado que as precisase aportadas polo profesorado das materias.

Informar aos pais e nais do proceso educativo así como dos problemas atopados co alumnado que titoriza.

DOCUMENTACIÓN PARA TITORES

DECRETO 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, de 3 de maio, de educación

Artículo 8. Medidas ordinarias (Elaboradas e aplicadas polo profesorado da materia e comunicadas ao alumnado e aos pais e nais polo titor)

a) Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.

b) Adecuación das programacións didácticas ao entorno e ao alumnado.

c) Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.

d) Adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación.

Correspondentes á organización xeral do Centro (propoñen departamentos e organiza xefatura de estudos:

e) Aulas de atención educativa e convivencia e medidas e actuacións destinadas á mellora da convivencia.

f) Desdobramentos de grupos.

g) Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.

h) Programas de enriquecemento curricular.

i) Programas de reforzo nas áreas instrumentais básicas.

j) Programas de recuperación.

k) Programas específicos personalizados.

l) Programas de habilidades sociais (Elabora e aplica Departamento de orientación)

Artículo 9. Medidas extraordinarias

a) Adaptacións curriculares.

b) Agrupamentos flexibles.

c) Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e/ou en Audición e Linguaxe.

d) Flexibilización da duración do período de escolarización.

e) Programas de mellora da aprendizaxe.

f) Programas de formación profesional básica.

g) Atención educativa ao alumnado que, por circunstancias diversas, presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro educativo.

- h) Grupos de adquisición das linguas.
- i) Grupos de adaptación da competencia curricular.

ORDEN do 6 de outubro de 1995 pola que se regulan as adaptacións do currículo nas ensinanzas de réxime xeral

Medidas de reforzo educativo

Artículo 4º.-Definición e condicións.

1. O reforzo educativo é unha medida ordinaria de atención á diversidade que afecta a elementos non prescriptivos do currículo, é dicir, á secuencia de contidos, ás formas e instrumentos de avaliación, á organización da aula, aos agrupamentos de alumnos e a todo aquilo incluído dentro do ámbito da metodoloxía.
2. As medidas de reforzo educativo non suporán necesariamente medidas extraordinarias nin necesitarán de autorización para ser levadas a cabo, e se realizarán segundo se establece a continuación:
 - a) Estarán dirixidas a aqueles alumnos e alumnas que coa modificación de elementos non prescriptivos do currículo poiden seguir o proceso ordinario de ensino-aprendizaxe.
 - b) Serán elaboradas polo profesor ou profesora que imparte a área ou materia na que o alumno necesita a medida de reforzo, co coñecemento do titor ou titora. Este llo comunicará ao equipo directivo e á familia do alumno ou alumna.

As adaptacións curriculares

Artículo 5º.-Definición.

1. Aos efectos da presente orde, entenderase por adaptacións curriculares as modificacións de un ou de máis elementos prescriptivos do currículo, como son os obxectivos, os contidos e os criterios de avaliación, para atender as necesidades educativas dun alumno ou alumna motivadas tanto por unha determinada dificultade persoal como polas súas capacidades excepcionais.
2. O referente de toda adaptación curricular serán os obxectivos xerais de etapa. Os obxectivos poderán pertencer, se procede, a outro ciclo ou etapa distinto do que curse o alumno obxecto da adaptación curricular.

Artículo 6º.-Condicions.

As adaptacións curriculares precisarán a autorización da inspección educativa correspondente. As condicións de realización serán as seguintes:

- a) Serán elementos do currículo susceptibles de modificación los objetivos, que podrán ser reajustados, reducidos, suprimidos, complementados o ampliados, si procede; los contenidos, que también podrán ser modificados, complementados e incluso suprimidos; y los criterios de evaluación, que podrán ser adaptados, complementados, modificados e incluso suprimidos.
- b) Estarán dirigidas a alumnos y alumnas que por diversas razones educativas, sociales, culturales, por padecer déficits de cualquier índole o por poseer cualidades excepcionales, no pueden seguir el proceso ordinario de enseñanza-aprendizaje sin medidas de modificación esencial del currículo de referencia.
- c) Su diseño y desarrollo será responsabilidad del profesor o profesora que imparte el área o materia al alumno, con la colaboración del seminario o departamento didáctico, con el asesoramiento del responsable de la orientación educativa del centro, si existe, o del equipo psicopedagógico de apoyo de sector y, si procede, de cualquier otro profesional que participe en la atención al mencionado alumno.

Artículo 7º.-Proceso de elaboración.

1. Para llevar a cabo la adaptación curricular en cualquiera de las áreas o materias del currículo, los centros deberán realizar una evaluación diagnóstica en la que se recogerán datos relevantes sobre la situación socio-familiar del alumno o alumna y sobre su proceso de aprendizaje, aportados tanto por el equipo educativo responsable del alumno o alumna, como por el orientador del centro, si existe, el equipo psicopedagógico de apoyo o cualquier otro profesional que esté participando en la atención al mencionado alumno.
2. Los centros deberán realizar una reunión coordinada por el jefe de estudios a la que asistirán el tutor, los profesores que imparten las áreas o materias que se consideran objeto de adaptación curricular y los profesionales que participaron en la evaluación diagnóstica. En esta reunión se decidirá la pertinencia de la adaptación curricular, así como aquellos elementos del currículo que, en su caso, deberán ser modificados.
3. Se elaborará la adaptación del currículo de referencia en las áreas o materias acordadas, según lo establecido en la presente orden.

4. Los datos obtenidos en la evaluación diagnóstica establecida en el apartado 1 del presente artículo se reflejarán en un documento de adaptación curricular en el que se consignará, según el modelo del anexo I de la presente orden,

DECRETO 324/1996, do 26 de xullo, polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria.

Artigo 55°.

A xefatura do departamento de orientación desempeñaraa o funcionario que regulamentariamente se determine e incluíra as seguintes funcións:

- a) Elaborar, de acordo coas directrices establecidas pola comisión de coordinación pedagóxica, as propostas de organización da orientación e do plano de acción tutorial do centro.
- b) Participar na elaboración dos proxectos educativo e curricular de centro.
- c) Coordinar, apoiar e ofrecer soporte técnico ás actividades de orientación e titoría que o profesorado realiza no centro co seu alumnado.
- d) Colaborar na pronta detección de dificultades ou problemas educativos de desenvolvemento ou aprendizaxe que presentan os alumnos ou alumnas, e na rápida intervención para tratar de remedialos.
- e) Proporcionarlle ó alumnado unha orientación académica e profesional diversificada e individualizada.
- f) Participar no diagnóstico, deseño e aplicación de programas individuais de reforzo educativo, adaptacións curriculares e de diversificación curricular.
- g) Contribuír a que a avaliación desenvolvida no centro se axuste ós principios de avaliación continua, formativa e orientativa, así como a que as sesións de avaliación non contradigan os devanditos principios.
- h) Colaborar activamente cos correspondentes equipos de orientación educativa e profesional do sector e cos demais departamentos de orientación dos centros da zona.
- i) Facilitarlle ó alumnado o apoio e a orientación necesaria nos momentos de maior dificultade, como son o ingreso no centro, o cambio de ciclo ou etapa, a elección de optativas, itinerarios formativos ou a transición á vida profesional.

- j) Impulsa-la participación do profesorado en programas de investigación e innovación educativa, así como facilitarlle a utilización de metodoloxías didácticas innovadoras, técnicas específicas relativas a hábitos de traballo, técnicas de estudo, programas de ensinar a pensar e outras técnicas similares.
- k) Cooperar cos titores na información ás familias sobre asuntos relacionados coa orientación académica, psicopedagóxica e profesional, co fin de axudarlles a que asuman a orientación dos fillos dun xeito responsable.
- l) Participar na elaboración do consello orientador que, sobre o futuro académico e profesional do alumno ou alumna, se formulará ó remate da educación secundaria obrigatoria.
- m) Asesora-la comisión de coordinación pedagóxica nos aspectos psicopedagóxicos do proxecto curricular.
- n) Nos institutos onde se imparta formación profesional específica, coordina-la orientación laboral e profesional con outras administracións ou institucións.
- ñ) Aquelas que a Administración educativa lle puidese encomendar no ámbito da orientación académica, psicopedagóxica e profesional.

Artigo 57º.

A xefatura do departamento de orientación implica realiza-las seguintes funcións:

- a) Dirixir e coordina-las actividades do departamento.
- b) Responsabilizarse da redacción do plan de actividades do departamento e da memoria final de curso.
- c) Participar na elaboración do proxecto curricular de etapa.
- d) Coordina-la organización de espazos e instalacións para a orientación, a adquisición de material e de equipamento específico asignado ó departamento, e velar polo seu uso correcto e conservación.
- e) Proporcionarlles ó alumnado e ós restantes membros da comunidade educativa a información relativa ás actividades do departamento de orientación.
- f) Facilita-la colaboración entre os titores do departamento de orientación e os demais titores e departamentos do centro.
- g) Contribuír a unha perfecta colaboración e coordinación entre o departamento de orientación do centro e o correspondente equipo de orientación educativa e profesional e os centros de educación primaria da zona.

- h) Velar para que a elaboración das adaptacións curriculares apropiadas para alumnos e alumnas con necesidades educativas especiais se realice de acordo cos criterios establecidos polo claustro, e colaborar na súa elaboración, no seguimento e na súa avaliación.
- i) Coordinar, en colaboración co profesor ou profesora de apoio, a atención do alumnado con necesidades educativas especiais asociadas tanto a condicións de sobredotación como a calquera discapacidade motora, psíquica ou sensorial; e as cuestións relacionadas coa educación e a estadía no centro destes alumnos e alumnas.
- j) Elevar proposta ó xefe ou xefa de estudos para organiza-la docencia do alumnado con necesidades educativas especiais.
- k) Aqueloutras funcións que a Administración educativa lle poida asignar referidas á orientación.

Artigo 59º.

1. Cada profesor titor, ademais das súas tarefas docentes específicas, realizará, cando menos, as seguintes funcións:

- a) Participar no desenvolvemento do plano de acción tutorial e nas actividades de orientación, baixo a coordinación do xefe ou xefa de estudos e en colaboración co departamento de orientación.
- b) Proporcionarlles no principio de curso, ó alumnado e ós pais e nais, información documental ou, no seu defecto, indicar onde poden consultar todo o referente a calendario escolar, horarios, horas de titoría, actividades extraescolares e complementarias previstas, programas escolares e criterios de avaliación do grupo.
- c) Coñece-las características persoais de cada alumno e alumna a través da análise do seu expediente persoal e doutros instrumentos válidos para conseguir ese coñecemento.
- d) Coñece-los aspectos da situación familiar e escolar que repercuten no rendemento académico de cada alumno e alumna.
- e) Efectuar un seguimento global dos procesos de ensino-aprendizaxe do alumnado para detectar dificultades e necesidades especiais, co obxecto de busca-las respostas educativas adecuadas e solicita-los oportunos asesoramentos e apoios.
- f) Coordina-las adaptacións curriculares necesarias para alumnos e alumnas do seu grupo.

- g) Facilita-la integración do alumnado no grupo e fomenta-la súa participación nas actividades do centro.
- h) Orienta-lo alumnado dunha maneira directa e inmediata no seu proceso formativo.
- i) Informar ó equipo de profesores do grupo de alumnos e alumnas das súas características, especialmente naqueles casos que presenten problemas específicos.
- j) Coordina-lo axuste das diferentes metodoloxías e principios de avaliación programados para o mesmo grupo de alumnos e alumnas.
- k) Organizar e presidi-las sesións de avaliación do seu grupo.
- l) Favorece-lo proceso de maduración vocacional orientando e asesorando o alumnado sobre as súas posibilidades académicas e profesionais.
- m) Colaborar co departamento de orientación do instituto nos termos que estableza a xefatura de estudos.
- n) Colaborar cos demais titores e co departamento de orientación no marco dos proxectos educativo e curricular do centro.
- ñ) Orienta-las demandas e inquedanzas do alumnado e mediar, en colaboración co delegado do grupo, ante o resto do profesorado, alumnado e equipo directivo nos problemas que se presenten.
- o) Informar ó alumnado do grupo, ós pais e nais e ó profesorado de todo aquilo que lles afecte en relación coas actividades docentes e o rendemento académico.
- p) Facilita-la cooperación educativa entre o profesorado e os pais e nais dos alumnos e alumnas.
- q) Exercer, de acordo co proxecto curricular, a coordinación entre os membros do equipo docente.
- r) Cubri-los documentos oficiais relativos ó seu grupo de alumnado.
- s) Controla-la falta de asistencia ou puntualidade do alumnado, e ter informados os pais e nais ou titores e o xefe ou xefa de estudos.
- t) Implica-las familias nas actividades de apoio á aprendizaxe e orientación dos seus fillos.
- u) Atender, xunto co resto de profesorado, os alumnos e alumnas mentres estes permanecen no centro nos períodos de lecer.

Artigo 59°.

1. Cada profesor titor, ademais das súas tarefas docentes específicas, realizará, cando menos, as seguintes funcións:

- a) Participar no desenvolvemento do plano de acción tutorial e nas actividades de orientación, baixo a coordinación do xefe ou xefa de estudos e en colaboración co departamento de orientación.
- b) Proporcionarlles no principio de curso, ó alumnado e ós pais e nais, información documental ou, no seu defecto, indicar onde poden consultar todo o referente a calendario escolar, horarios, horas de titoría, actividades extraescolares e complementarias previstas, programas escolares e criterios de avaliación do grupo.
- c) Coñece-las características persoais de cada alumno e alumna a través da análise do seu expediente persoal e doutros instrumentos válidos para conseguir ese coñecemento.
- d) Coñece-los aspectos da situación familiar e escolar que repercuten no rendemento académico de cada alumno e alumna.
- e) Efectuar un seguimento global dos procesos de ensino-aprendizaxe do alumnado para detectar dificultades e necesidades especiais, co obxecto de busca-las respostas educativas adecuadas e solicita-los oportunos asesoramentos e apoios.
- f) Coordina-las adaptacións curriculares necesarias para alumnos e alumnas do seu grupo.
- g) Facilita-la integración do alumnado no grupo e fomenta-la súa participación nas actividades do centro.
- h) Orienta-lo alumnado dunha maneira directa e inmediata no seu proceso formativo.
- i) Informar ó equipo de profesores do grupo de alumnos e alumnas das súas características, especialmente naqueles casos que presenten problemas específicos.
- j) Coordina-lo axuste das diferentes metodoloxías e principios de avaliación programados para o mesmo grupo de alumnos e alumnas.
- k) Organizar e presidi-las sesións de avaliación do seu grupo.
- l) Favorece-lo proceso de maduración vocacional orientando e asesorando o alumnado sobre as súas posibilidades académicas e profesionais.
- m) Colaborar co departamento de orientación do instituto nos termos que estableza a xefatura de estudos.
- n) Colaborar cos demais titores e co departamento de orientación no marco dos proxectos educativo e curricular do centro.
- ñ) Orienta-las demandas e inquedanzas do alumnado e mediar, en colaboración co delegado do grupo, ante o resto do profesorado, alumnado e equipo directivo nos problemas que se presenten.

- o) Informar ó alumnado do grupo, ós pais e nais e ó profesorado de todo aquilo que lles afecte en relación coas actividades docentes e o rendemento académico.
- p) Facilita-la cooperación educativa entre o profesorado e os pais e nais dos alumnos e alumnas.
- q) Exercer, de acordo co proxecto curricular, a coordinación entre os membros do equipo docente.
- r) Cubri-los documentos oficiais relativos ó seu grupo de alumnado.
- s) Controla-la falta de asistencia ou puntualidade do alumnado, e ter informados os pais e nais ou tutores e o xefe ou xefa de estudos.
- t) Implica-las familias nas actividades de apoio á aprendizaxe e orientación dos seus fillos.
- u) Atender, xunto co resto de profesorado, os alumnos e alumnas mentres estes permanecen no centro nos períodos de lecer.

7. Mecanismos de coordinación e colaboración internos, así como con outras etapas educativas e cos centros adscritos ou de adscrición.

A través dos tutores/as e o Departamento de Orientación recabarase a información previa dos Centros de procedencia, coordinaranse as actividades, contidos de reforzo nas horas específicas e criterios de avaliación entre o profesorado responsable da materia e o profesorado de apoio na mesma.

-Coordinación do profesorado de apoio unha hora semanal

-Coordinación cos tutores e equipos docentes por convocatoria de xefatura de estudos.

8. Canles de colaboración coas nais, pais ou tutores e titoras legais do alumnado e cos diferentes servizos externos ao Centro.

Cada titor/a de alumnado con reforzo educativo informará aos pais, nais ou tutores legais a medida de reforzo, o progreso do alumnado, etc.

A quel alumnado que participe en programas de servizos externos ao Centro (Cruz Vermella, Servizos sociais, etc..) será supervisado polo departamento de

orientación que será o encargado de coordinarse co profesorado destes servizos externos.

En Noia, a 26 de setembro de 2016.

XEFA DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN.

Asdo. Julia Mª Villaverde Nimo.